

Nr 140.

Av fru Sjöström-Bengtsson m. fl., om upprättande av en statlig maskinteknisk aftonskola i Göteborg.

Överstyrelsen för yrkesundervisningen har i sina anslagsäskanden för budgetåret 1951/52 bland annat hemställt, att tekniska gymnasiet i Göteborg skulle från och med nästa budgetår förenas med en treårig maskinteknisk fackskola (två år med aftonundervisning och ett avslutande år med dagundervisning). Statskontoret har ansett skäl i och för sig föreligga för en utbyggnad av tekniska gymnasiet i Göteborg med en maskinteknisk fackskola. Departementschefen har dock icke ansett sig kunna biträda överstyrelsens förslag i denna punkt.

Förslaget om inrättandet av statlig teknisk fackskola har utgått från styrelsen för de i Göteborg verksamma kommunala tekniska aftonskolorna. Sistnämnda skolor äro fyraåriga och bygga sin undervisning på de kunskaper som meddelas i folkskolan.

Under de båda första åren (den lägre avdelningen) undervisas lärjungarna i allmänbildande och grundläggande ämnen: svenska, matematik, ritteknik, fysik, kemi samt som frivilligt ämne engelska. Kurserna i dessa ämnen motsvara i huvudsak realskolans.

De därpå följande två åren (den högre avdelningen) är uppdelad i olika fack: maskin- och byggnadsteknik, värme- och sanitetsteknik, elektroteknik, skeppsbyggnads- och motorteknik. Denna avdelning avslutas med en s. k. »teknikerexamen».

Genom en av styrelsen för Tekniska gymnasiet i Göteborg utförd utredning har framgått, att bland eleverna vid den tekniska aftonskolan, vilka huvudsakligen utgöras av i industrien heltidsanställda arbetare, förefinnas starka önskemål om att statliga fackskolor inrättas i Göteborg i likhet med vad som skett i en del andra av rikets städer. Därigenom skulle eleverna efter två års studier vid den tekniska aftonskolan få tillfälle att välja mellan att fullfölja studierna fram till teknikerexamen eller att efter tentamen fortsätta sina studier vid den statliga tekniska fackskolan för att därigenom nå fram till en lägre ingenjörsexamen.

Även näringslivets organisationer, representerade av Tekniska samfundet, Verkstadschefernas förbund och Ingenjörsföreningen I. G. G., ha i sitt yttrande till förutnämnda utredning intygat, att goda erfarenheter föreligga beträffande fackskoleingenjörernas användbarhet både inom verkstäder och på ritkontor och att det förefinnes ett behov av statliga fackskolor i Göteborg, särskilt en maskinteknisk sådan och att den lämpli-

gaste formen torde vara två års aftonundervisning och ett avslutande år med dagundervisning.

Göteborgs stadsfullmäktige ha beaktat de från olika håll erhållna yttrandena, vilka utan undantag vitsordat behovet av statliga fackskolor och därför beslutat att med kommunala medel i staden inrätta en fackskola av maskinteknisk art med tills vidare en klass. Efter ett eventuellt beslut om statlig maskinteknisk fackskola i Göteborg torde eleverna i denna avdelning vinna inträde i denna skolas andra klass. Genom beslut den 14 juli 1950 har Kungl. Maj:t medgivit, att »den tekniska gymnasiet i Göteborg tillhörande undervisningsmaterielen får under innevarande läsår disponeras för undervisning vid fackskolan i den mån så kan ske utan förfång för undervisningen vid gymnasiet».

I detta sammanhang bör nämnas, att Göteborgs stads fullmäktige den 25 maj 1950 förklarar sig villiga att för de statliga tekniska fackskolor, som kunna bli anslutna till tekniska gymnasiet, tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostad åt rektor och vaktmästare eller ersättning härför.

Frågan om huruvida den planerade fackskolan lämpligast bör anordnas som en fyraårig skola med aftonundervisning alla fyra åren eller som en treårig skola med aftonundervisning de två första åren och ett tredje avslutande år med dagundervisning, torde tills vidare hållas öppen. Pedagogiska synpunkter tala givetvis för den sistnämnda organisationsformen, medan det för eleverna, med tanke på att de flesta nått den ålder, att de hunnit bilda familj, skulle medföra en ekonomisk lättnad, om de hela tiden kunde bedriva sina studier jämsides med sitt förvärvsarbete. Frågan, som inte blir aktuell förrän läsåret 1952/53, anse vi kräva närmare utredning innan slutgiltigt beslut fattas.

Kostnaderna för ett förstatligande av den i Göteborg verksamma maskintekniska fackskolan och utökning av densamma med ytterligare en klass torde under budgetåret 1951/52 huvudsakligen utgöras av lärararvode och enligt inhämtad uppgift från överstyrelsen för yrkesutbildning icke komma att överstiga 20 000 kronor. Denna utgift kan helt säkert inrymmas i det förslagsanslag, som i statsverkspropositionen är upptaget under rubriken: Högre tekniska läroverk: Avlöningar.

Med stöd av det anförda hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta, att från och med läsåret 1951/52 i Göteborg upprättas en statlig maskinteknisk aftonskola, ansluten till Tekniska gymnasiet, samt att fackskolan under läsåret 1951/52 skall omfatta en avdelning av kl. I och en avdelning av kl. II.

Stockholm i januari 1951.

Per Bergman.

Anna Sjöström-Bengtsson.

Edgar Sjö Dahl.